

STORTINGET

Representantforslag 149 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Guri Melby, Sveinung Rotevatn og Sofie Høgestøl

Dokument 8:149 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Guri Melby, Sveinung Rotevatn og Sofie Høgestøl om å flytte NBIM ut av Norges Bank og innføre strengere habilitetsregler rundt utnevnelser

Til Stortinget

Bakgrunn

I januar 2020 fikk Norge en ny sentralbanklov. En av hovedgrunnene til lovendringene var å avklare og styrke regelverket rundt habilitet og skillet mellom ansvaret til sentralbanksjefen og sjefen for Norges Banks Investment Management (NBIM). Siden den gang har det oppstått spørsmål rundt transparens og habilitet i utnevnelsen av nåværende sjef for NBIM og den påtroppende sentralbanksjefen. Erfaringen i etterkant av endringene i sentralbankloven viser derfor at det, til tross for lovendringene, er behov for ytterligere tiltak som gjør at framtidige ansettelse og utnevnelser kan skje uten at spørsmål om lukkede prosesser eller habilitet oppstår.

Som konsekvens av fondets verdiutvikling og endringer i mandat har NBIM har fått en stadig viktigere og mer uavhengig rolle sammenlignet med Norges Bank. Det var også grunnen til at Gjedrem-utvalget i 2017 anbefalte å skille NBIM ut fra Norges Bank, med eget styre og struktur. Siden den gang har behovet for et skille økt, og derfor satte regjeringen Solberg i september 2021 ned et utvalg som blant annet skulle vurdere dette spørsmålet på nytt. Forslagsstillerne mener at et skille også vil gjøre det enklere å avgrense rollen som

sentralbanksjef og redusere mulige interessekonflikter som kan oppstå for en sentralbanksjef som samtidig er styreleder for NBIM.

Utnevnelsen av den påtroppende sentralbanksjefen har også vist at dagens sentralbanklov ikke fanger opp utfordringer med habilitet og interessekonflikter for kandidater som er nært knyttet opp til det politiske Norge. For framtidige utnevnelser bør habilitetsregelverket strammes til, slik at rammene for nære bånd til partipolitikken i Norge er klart definert og avgrenset. Formålet med en slik innstramming må være å redusere muligheten for at det oppstår tvil rundt utnevnelsen av ny sentralbanksjef, og klargjøre lovens hensikt.

Sentralbankloven har fått virke i to år, og i løpet av dette tidsrommet har både ansettelsen av ny direktør for NBIM og ny sentralbanksjef fått mye oppmerksomhet for utfordringer knyttet til lukkede prosesser og spørsmålstegn rundt habilitet. Forslagsstillerne vil understreke at det er naturlig at Stortinget drar på erfaringene fra disse to prosessene og finner måter å gjøre framtidige ansettelse og utnevnelser mer åpne.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag om å flytte NBIM ut av Norges Bank.

2. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer i sentralbankloven, der man legger til en generalklausul etter modell av forvaltningsloven § 6 (2) som kan fange opp utfordringer knyttet til habilitet som ikke ellers omfattes av lovens mer spesifikke habilitetsbestemmelser.

17. mars 2022

Guri Melby

Sveinung Rotevatn

Sofie Høgestøl